



145. rocznica śmierci Józefa Dietla

2023-01-18

18 stycznia minęła 145. rocznica śmierci Józefa Dietla - lekarza, balneologa, profesora i rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, posła na Sejm Krajowy we Lwowie i do Rady Państwa w Wiedniu, honorowego obywatela Krakowa, w latach 1866-1874 prezydenta naszego miasta. Z tej okazji na jego grobie na cmentarzu Rakowickim zapłonął znicz od władz miasta Krakowa.

Józef Dietl urodził się w 1804 roku w Podbużu koło Drohobycza. Studiował na uniwersytetach we Lwowie i Wiedniu. W 1829 roku uzyskał tytuł doktora medycyny. W latach 1851-1865 na stanowisku profesora kierował katedrą medycyny wewnętrznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, był też dziekanem Wydziału Lekarskiego, a w roku 1861 został rektorem. W tym samym roku był posłem do Sejmu Krajowego we Lwowie i do Rady Państwa w Wiedniu. Konsekwentnie opowiadał się za przywróceniem języka polskiego w instytucjach publicznych. Ta zdecydowana patriotyczna postawa miała wpływ na decyzję władz austriackich o usunięciu Dietla z uniwersytetu i przesunięciu w 1865 roku, wbrew jego woli, w stan spoczynku.

Dał się poznać jako wybitny naukowiec, lekarz i balneolog oraz sprawny organizator i społecznik. W 1866 roku został powołany do Rady Miejskiej, a następnie został wybrany na prezydenta miasta. Jako prezydent podwoił dochody miasta, doprowadził do utworzenia straży ogniowej oraz uporządkowania Plant i przestrzeni miejskiej, przygotował plan odbudowy Sukiennic i utworzenia w nich Muzeum Narodowego. Zainicjował oczyszczenie koryta Starej Wisły oraz budowę wodociągów miejskich, zaangażował się w działania zmierzające do poprawy warunków sanitarnych w mieście oraz w walkę z epidemiami. Popierał szkolnictwo ludowe. Działal na rzecz rozwoju rzemiosła i przedsiębiorczości. Zreorganizował magistrat. W wyborach w 1872 roku ponownie wszedł do Rady i został prezydentem na następną kadencję. We wrześniu 1874 roku, w związku z coraz mocniejszą opozycją w Radzie, złożył przed końcem kadencji rezygnację z urzędu.

Był odznaczony Orderem Franciszka Józefa, Orderem Żelaznej Korony III klasy oraz Orderem św. Grzegorza Wielkiego.

Zmarł 18 stycznia 1878 roku w Krakowie. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim. Patronuje jednej z głównych krakowskich ulic. W 1938 roku odsłonięto jego pomnik na placu Wszystkich Świętych.